

Väikehanke lisa 5

Kokkuvõtte konsultatsioonidest eneseregulatsiooni ja teadveloleku hanke ettevalmistamiseks õigust rikkunud noortele

Hankija on enne hanke väljakuulutamist viinud läbi valdkonna uuringu ja kohtumised mille kokkuvõtte on alljärgnevalt välja toodud.

KOKKUVÕTE/JÄRELDUSED:

- Eeltööna pakkuda vangla töötajatele lühikursust, et saada tagasisidet ning selleks, et nad oskaksid vangla kontekstis nõu anda – vanglatöötajatega on lühikursus läbi viidud. Piloot võiks olla küll töötajatele, aga kaugema eesmärgiga kinnipeetavatele.
- Näidisõppeprogramm, mida tahvlisse saaks ja siis selle baasil vaadata, keda see kõnetab. Võiks olla tahvliks videod ja siis ka mingi väiksem kursus ja kui see hakkab tööle, siis need saaksidki sinna jääda.
- Võimalusel võiks vanglaametnike grupp osaleda/panustada. Tuleb vältida rollikonflikti kinnipeetavate ja töötajate vahel. Võimalusel teha vastav e-koolitus.
- On olemas UK kokkuvõtte kinnipeetavatele eneseregulatsiooni ja teadveloleku läbiviimisest.
- Ei ole päris selge, millist meetodit konkreetselt järgida – kas MBSR (mindfulness based stress reduction) või MBCT (mindfulness based cognitive therapy). Sõltub ka, mis oskused Eestis on.
- Väljaspoolt vanglat läbiviija oleks turvalisem.
- Mudel on olemas, mille järgi teha, kuid vaja ümber kujundada vanglale.
- Alustada väiksematest n.ö ampsudest ja teoreetilistest alustest. Võib olla ka kinnipeetavatele ja töötajatele. Sessioonid peaksid töötajatele ja kinnipeetavatele eraldi olema. N.t töötaja ei saa kinnipeetavale avada teatud teemasid/infot. Loodetavasti tekib mingi sisemine n.ö punt üksikutest vanglatöötajatest, aga miks mitte ka kinnipeetavatest, kes teemat üleval hoiavad. Pigem mõned üksikud inimesed.
- Võimalusel teha tõendus põhine uuring kõrvale, mis mõõdab teenuse tulemuslikkust ja mõju.
- Oluline, et organisatsioonis (vanglateenistuses) tekiks kultuur ja hoiakud.
- Oluline on arendada kompetentsi ja koolitada juhendajaid.
- Alustada sammhaaval välise sekkujaga. Saab vaadelda ning selle pinnalt teha kovisiooni grupp ja supervisioonid. Igast vanglast võiks olla 1-2 töötajat kaasatud. Saada esimene eduelamus. Kõik 3 vanglat võiks olla kaasatud. Alustaks läbiviimist vanglatöötajatele ja lõpuks kinnipeetavad.
- Ehitada kõigepealt süsteem üles ning vahel teha uusi baasgrupe. Kui saame 2 aasta pärast 2-3 inimest vanglast n.ö spetsialistiks, siis nad oleks n.ö toetav ressurss, kes aitab meelsust ja teemat üleval hoida. Peab olema usaldusväärne toetav isik. Üks asi on MBCR puhul baasprogrammi juurutamine, aga teine pool selle elus hoidmine.
- Algul maht pigem alla 50 kinnipeetava. Peab arvestama ka piloodis mitteosalejate mõjust. See, kuidas osalejate seltskond tekib on pikem protsess. Kõigepealt sissejuhatavad töötod. See on pikem protsess. Seda annab mitmel moel teha.
- Sihtgrupp (kuni 29-aastased kinnipeetavad) on välise läbiviija jaoks tundmatu. Suurel osal on trauma põhi all ning esineb palju depressiooni. Tegemist on katsetamisega.
- Alustada teenust eesti keeles, kuid kaasata kaks-keelseid juhendajate gruppi.
- Kas midagi saab teha ka väljas? Samas peaks läbi viima oma töökeskkonnas.
- Oluline on sõnumi seadistus.
- Pigem 1 – 1.5 aastat kestav tegevus.
- Pikem vaade on ka väliskinnipeetavad.

- Arvestada praktiliste teemadega nagu taustakontroll, sissepääsuload, inimeste liikumine vanglate sektiioonides jne.
- Peame arvestama ka salvestiste vs üle veebi reaajas läbiviidavate sessioonidega – need on erinevad asjad.

Läbi viidud konsultatsioonide ajad ja osalejad:

- 11.06.2024 konsultatsioon Triin Raudsepa ja Marit Kannelmäe-Geerts'iga (MTÜ Peaasjad). Lisaks osales Anni Kuusik (TÜ doktorant). Justiits- ja Digiministeeriumist osalesid Peter Gornischeff ja Karis Paumets, Tallinna Vanglast Kai Koorm, Viru Vanglast Kadri Rebane, Tartu Vanglast Elar Tarkus;
- 27.09.2024 konsultatsioon Matti Orav, Rainer Melts'i, Lii Kaudne'ga (MTÜ Vaikuseminutid). Lisaks osales Anni Kuusik (TÜ doktorant). Justiits- ja Digiministeeriumist osalesid Peter Gornischeff ja Karis Paumets, Tallinna Vanglast Kai Koorm, Viru Vanglast Kadri Rebane, Tartu Vanglast Elar Tarkus.
- 05.12.2024 konsultatsioon Haide Antsoni ja Piret Maiberg-Nõu'ga.